

Kadima! In de startblokken voor Hebreeuws

Inleiding.

KADIMA is de nieuwe opstap methode voor het aanleren van Hebreeuws bij de Talmoed Tora lessen van LJG Nederland.

Deze methode, oorspronkelijk van Ora Lechner, is speciaal geschikt voor het voorbereidend lezen van Hebreeuws, ontworpen voor het leren herkennen van vorm en klank van de letters en mondelinge woordenschat.

De methode kan aan ieder decodeer programma vooraf gaan, maar sluit speciaal aan op het vervolgboek 'Hoi ik lees Ivriet'.

Kadima is geschikt voor de basisschool leerlingen, als start programma en kan ook als herhaling gebruikt worden voordat er met decoderen begonnen wordt. De methode bestaat uit: lessen, één voor ieder letter, werkbladen, knutselideeën, een leskist met het klassenmateriaal, spelletjes en letterkaartjes voor de leerlingen en een docenten handleiding.

Het werkboek, 'Mijn eerste Alef-Bet doe-boek', voor de leerlingen, wordt gebruikt vanaf het tweede lesjaar (kita Bet).

Doelen.

De belangrijkste doelen van Kadima zijn:

- het introduceren van Hebreeuwse letters en
- het aanleren van een basale verbale woordenschat.

Aan het einde **kennen de leerlingen de klank van de letters**. Iedere nieuwe letter wordt ingeleid met een '*kernwoord*' dat begint met de nieuwe klank. Als de kinderen zich vertrouwd voelen met de letters zullen ze makkelijker leren decoderen in de jaren die hierop volgen.

In de klas wordt gebruik gemaakt van een woordenlijst voor 'dagelijks gebruik'. Op deze wijze zijn de leerlingen al vertrouwd met de klank en betekenis van een heel aantal woorden op het moment dat ze gaan leren lezen.

Basisprincipes.

Bij het doornemen van het werkboek kan men zich het volgende afvragen:

1.Waarom worden de letters in deze volgorde aangeboden?

Veel boeken bieden de letters aan in de alef bet volgorde, dit kan echter problemen opleveren aangezien de alef alleen hoorbaar is met een klinker, een lastig begrip voor kleuters die nog niet kunnen lezen. Daarom vallen Alef en Ajien buiten de methode, zij komen aan bod in 'Hoi ik lees Ivriet'.

Vervolgens worden kinderen geconfronteerd met letters die in vorm zeer op elkaar lijken, bijvoorbeeld de Bet en Vet, terwijl deze in klank ook nauwelijks verschillen.

In zowel Kadima, als 'Hoi ik lees Ivriet' worden alle letters los van elkaar aangeleerd het blijkt dat het onverstandig is om twee letters die zeer op elkaar lijken tegelijkertijd aan te bieden.

Daarom worden bijvoorbeeld een noen en een gimmel nergens tegelijkertijd of meteen na elkaar aangeboden.

2.Waarom worden niet *alle* letters aangeleerd?

Kadima is ontwikkeld als een methode voor voorbereidend lezen. Om te voorkomen dat er allerlei verwarring ontstaat bij letters die met of zonder dageesj geschreven worden is er voor gekozen om alles zonder dageesj vooralsnog achterwege te laten, de Vet, CHaf en Fee, de Sien wordt niet aangeleerd, de SJien wel.

Aangezien deze methode is gebaseerd op de klank van de letter aan het *begin* van een kernwoord, worden ook de sluitletters achterwege gelaten.

3.Waarom leren de leerlingen blokletters/drukletters?

Het leren herkennen (door zien, voelen, 'schrijven' in bijv. de lucht en zand) van blokletters versterkt de mate van herkenning van de letters in gedrukte tekst. Hierbij wordt steeds één lettertype gebruikt om verwarring te voorkomen.

4.Hoe is het werkboek opgebouwd?

Net als in Hoi ik lees Ivriet worden nieuwe letters ingeleid door een kernwoord. De nieuwe letter is altijd de eerste letter van dit woord. Hiertoe zijn de kernwoorden thematisch gekoppeld. Dit maakt ook integratie met het Jehadoet mogelijk.

In het eerste lesjaar worden acht letters aangeboden, in het tweede jaar de overige 12. Alef en Ajien volgen pas daarna, in Hoi ik lees Ivriet.

5. Waarom wordt een verbale woordenschat aangeleerd?

De theorie omtrent het aanleren van een taal wijst uit dat een taal het best eerst verbaal aangeleerd kan worden, voordat een kind leert lezen (zo gaat het immers ook met de moedertaal).

Bovendien raken de kinderen op deze manier bekend met de meeste kernwoorden en de extra woordenlijst uit Kadima en Hoi ik lees Ivriet en wennen aan de klank van het Hebreeuws.

Je zult zien dat er veel gelijk klinkende woorden worden gebruikt, deze woorden klinken hetzelfde in het Nederlands als in het Hebreeuws. Dit geeft leerlingen een direct gevoel van herkenning en levert met een minimum aan inspanning een maximaal resultaat!

We geven er de voorkeur aan om bijvoorbeeld de **sjien** klank aan te leren met het woord **chocolad(e)**, wat ook in het Hebreeuws **chocolad** is naast het woord **sjabbat**.

Vergelijkbare Hebreeuwse woorden komen meestal uit het dagelijks leven en hebben daardoor geen direct verband met woorden uit, bijvoorbeeld, sidoer. Deze gelijk klinkende woorden zijn leuk en makkelijk om te leren en te onthouden en helpen zo de leerlingen de Hebreeuwse letterklanken te leren. Er moet wel op worden gelet dat de uitspraak in het Hebreeuws en Nederlands enigszins kan verschillen. Er wordt bij iedere les duidelijk aangegeven hoe een Hebreeuws woord werkelijk klinkt, doordat het is geschreven met klinkers. (*dit is bedoeld als ondersteuning voor de leerkracht*)

Mondelinge woordenschat wordt ook aangeleerd dmv de klassen woordenlijst, met Hebreeuws voor gebruik tijdens de les. Liedjes, die aan het eind van de les kunnen worden gezongen zijn te vinden op de verschillende feestdagen cd's, en de cd 'Sjieroe Bajachad'.

Voorbeeld voor introductie van de verbale woordenschat.

Kijk voor de introductie van de verbale woordenschat in de woordenlijst die bij dit gedeelte, bijvoorbeeld sjabbat, hoort. De meeste woorden zijn al in de sjabbatlessen aan de orde geweest en worden gedurende deze lessencyclus mondeling herhaald, maar **niet als woordbeeld** aangeleerd.

Het gaat in deze les om de **klank en de vorm** van de sjien. Daarom zijn er ook een aantal woorden in de lijst opgenomen die beginnen met deze SJ klank, zoals chocolade. Zorg dat de sjabbat-leskist in de klas is zodat ook alle genoemde voorwerpen getoond en aangeraakt kunnen worden. Leerlingen kunnen ook sjabbatpullen van thuis meenemen om te laten zien.

Als de sjabbat tafel wordt 'opgebouwd' benoem dan alle neer te zetten voorwerpen met de Hebreeuwse naam: 'hier zetten we de nerot (kaarsen) neer en ima (mama) steekt ze aan, dan maakt abba kidoesj.

Laat ook de leerlingen steeds het Hebreeuwse woord noemen als ze een voorwerp mogen neerzetten of pakken.

Als knutsel werk kunnen de kinderen bijvoorbeeld challekleedjes of een challebordje maken of een kidoesjbeker. Kijk hiervoor bij de knutseltips.

Als bijbehorend liedje kan 'Sjabbat Sjalom' aangeleerd worden

Samengevat, de belangrijkste principes uit Kadima zijn:

1. Leerlingen leren de klank van de letter als voorbereiding op het decoderen
2. Nieuwe letterklanken worden aangeleerd met behulp van een kernwoord
3. Deze kernwoorden zijn gegroepeerd rond verschillende thema's
4. Letters die veel op elkaar lijken worden ver van elkaar aangeleerd.
5. Leerlingen worden door gebruik van bekende begrippen langzaam vertrouwd gemaakt met de taal.
6. Verbale woordenschat wordt aangeleerd door de kernwoorden en de extra woordenlijsten.

Hoe gebruiken we deze methode?

Het leerlingen werkboek, hoe belangrijk ook, is maar een onderdeel van de methode. Andere belangrijke aspecten zijn hoe de verbale woordenschat wordt aangeleerd, hoe het nieuwe materiaal wordt ingeoeft en hoe er wordt geëvalueerd, hoe problemen te lijf worden gegaan, en hoe de liedjes van de cd worden ingebed in het geheel.

Hier algemeen advies:

1. Gebruik alle leergebieden: visueel, auditief, gevoel en zelfs smaak!
2. Bereid veel en verschillende activiteiten voor om verveling en orde problemen te voorkomen
3. sta niveauverschillen en verschillende lesstijlen toe.

Het gebruik van de computer... kan het leren van Hebreeuws een extra dimensie geven.

Op de Rimon-site (www.rimon-ljloc.nl) staan onder Games -> Rimon games een aantal spellen die gebruikt kunnen worden zowel individueel als klassikaal (laptop met groot scherm, beamer of digibord). Met het Rosj Hasjana tafelspel leren de leerlingen bijvoorbeeld woorden die bij Rosj Hasjana horen

Op het internet zijn verschillende programma's te vinden waarbij een combinatie gemaakt wordt tussen de klank en de vorm van de letter. Als ook de naam van de letter gebruikt wordt de kinderen tevoren vertellen dat ze dat wel mogen, maar zeker *niet moeten* onthouden. De meeste van deze sites zijn Engelstalig, dit is geen bezwaar omdat de spelletjes alleen de Hebreeuwse klank noemen.

Voor een update van bruikbare sites is het handig om www.rimon-ljloc.nl te consulteren.

Materiaal:

Werkbladen

Bij iedere letter/begrip hoort een **zoekblad** waarop de leerling de betreffende letter kan zoeken en omcirkelen. Het plaatje kan desgewenst ook nog worden ingekleurd.

En een of meer **werkbladen** die zowel klassikaal als individueel gebruikt kunnen worden.

Knutselidee/voorbeeld

Bij een aantal letters is een knutselidee toegevoegd, soms in combinatie met Jehadoet. Hier en daar wordt verwezen naar Jahadoet/feestdagen knutsels, die ook bij de letters bruikbaar zijn

Hyperletters

Van iedere letter is er ook een zogenaamde hyperletter (te downloaden uit map: Kadima docent), een open letter op A4 formaat die uitgeprint kan worden op stevig papier en dan ingekleurd of beplakt met stukjes papier of stof. Daarna kan de letter worden uitgeknipt en opgehangen in de klas.

Dit is bij uitstek een activiteit die bij het 'werken in hoeken' kan worden aangeboden

Plaatjes woordenboek.

Naast lessen en werkbladen is een plaatjes woordenboek beschikbaar, het 'Milon' (te downloaden uit map: Kadima docent). Dit kan gekopieerd en gebruikt worden om uit te delen aan de leerlingen. De leerlingen kunnen dan zelf meer plaatjes zoeken bij de letter en deze in het woordenboek plakken. Zo krijgen ze ieder een eigen woordenboek.

Het doel van deze activiteit is het *herkennen van de klank* van de letter en de *nieuwe woordenschat, te versterken*.

Het bijwerken van het woordenboekje kan ook als 'huiswerk' worden meegegeven, zodat de leerlingen voldoende tijd hebben om de letter mooi te versieren en er plaatjes bij te zoeken. Er dienen *geen woorden* bij de plaatjes geschreven te worden aangezien het decoderen pas in de tweede helft van kita gimmel begint, als de leerlingen goed Nederlands kunnen lezen.

Er moeten niet meer woorden worden aangeboden dan in de handleiding worden aangegeven. Indien niet het hele woordenboekje in een keer wordt verstrekt krijgen de leerlingen bij iedere nieuwe letter ook een nieuwe, genummerde, pagina met de betreffende letter voor het boekje aangereikt. *Het boek wordt van rechts naar links gevuld!*, zodat de leerling de schrijf- en leesrichting al automatisch mee krijgt.

Het nummeren is belangrijk want op deze manier ontstaat het woorden boek als vanzelf in de juiste alef bet volgorde ook al worden de letters in eerste instantie niet in die volgorde aangereikt.

Letterdoosjes

Bij ieder nieuwe klank krijgen alle leerlingen, de bijbehorende letter/plaatje uitgereikt. Geef iedere leerling een eigen bewaardoosje met een kaarthoudertje, zodat de leerlingen deze letter thuis kunnen neerzetten zodat ze steeds kunnen oefenen. Als een volgende letter wordt aangeboden, gaat de eerste in het bewaardoosje, zo sparen ze uiteindelijk het hele alef bet bij elkaar. En kunnen ook de ouders helpen, zelfs als ze geen Hebreeuws kennen.

Waslijnletters

Maak ruimte in het lokaal voor een letterlijn.

Aan een waslijn komen 22 genummerde wasknijpers te hangen.

Aan deze wasknijper wordt per les de aan te leren letter opgehangen, samen met de bijbehorende afbeelding van het kernwoord en eventueel daaronder van het extra woord. Zo kun je na verloop van tijd de les beginnen met het herhalen van de letters die er al hangen voordat er een nieuwe bij komt. Doordat de wasknijpers genummerd zijn wordt op den duur ook de plaats van iedere letter in het alef bet zichtbaar gemaakt.

Toonkaarten

Van iedere letter is een toonkaart in kleur op A4 formaat, met de letter en het plaatje van het kernwoord. De platen komen uit Mijn eerste alef-bet doe-boek en staan ook op het memoryspel. Een detail van deze afbeelding is gebruikt voor de waslijn plaatjes en letterdooskaartjes.

De toonkaarten kunnen in de klas worden opgehangen maar zijn ook heel geschikt om verschillende spelletjes te spelen.

Toonkaart-spelletjes (heel geschikt als je de leerlingen even wilt laten bewegen).
enige voorbeelden:

Maak ruimte in de klas of ga met de leerlingen naar een hal, plein of andere ruimte waar ze ruimte hebben om te lopen.

Leg de kaarten in verschillende hoeken.

- Ga met de kinderen in het midden staan en zeg steeds **de klank van een letter of een woord** dat met een vd letters begint.

De leerlingen moeten dan naar de juiste letter lopen (hinkelen/kikkeren etc)

Je kunt ook steeds 1 leerling laten lopen (of 2 of iedereen met iets roods aan etc)

- Leg de kaarten in een vierkant of cirkel op de vloer, minstens evenveel als er leerlingen zijn. De leerlingen lopen over de kaarten terwijl er muziek gedraaid wordt. Als de muziek stopt moeten de leerlingen de letter waar ze op staan oppakken en de KLANK van de letter zeggen.
- Hetzelfde spel kan worden gespeeld terwijl de leerlingen in een kring zitten. De kaarten worden dan doorgegeven terwijl de muziek speelt. Stopt de muziek dan zegt iedere leerling de klank van de letter op de kaart die hij/zij in handen heeft.
Je kunt er ook voor kiezen maar 1 of 2 letters door te geven. Een goede manier om 1 of 2 letters extra in te oefenen.

Waslijnkaart-spelletjes enige voorbeelden:

- Geef de helft van de leerlingen een *waslijnplaatje* en de andere helft de daarbij horende *waslijnletters*.
Leerlingen moeten elkaar opzoeken voor de juiste combinatie.
Dit kan paar keer herhaald worden, steeds kaartjes wisselen
- Geef alle leerlingen een *waslijnplaatje* en leg/hang alle *waslijnletters* op enige afstand
Ieder leerling legt/hangt zijn plaatje bij de juiste letter. Herhaal dit enige malen
- Geef alle leerlingen een *waslijnletter* en leg/hang alle *waslijnplaatjes* op enig afstand
Ieder leerling legt/hangt zijn letter bij de juiste plaatjes. Herhaal dit enige malen

Andere spelletjes en Puzzels met Plaatjes kaarten met kernwoorden.

Memory voor 2-3 spelers. (Er zitten 2 memory spellen in de Kadima leskist)

Uitvoering: Leg de kaarten met het plaatje naar beneden (gesloten) op tafel. De eerste speler keert 1 kaartje om en probeert dan in 1 keer het bijpassende kaartje te vinden. Niet goed, dan beide kaartjes weer terug omkeren. Dan mag de volgende enzovoorts. Heb je de juiste combinatie dan mag je beide kaartjes nemen. Degene die de meeste kaartjes heeft, wint!

Met dit spel kun je iedere nieuwe letter nog eens doornemen en/of de woordenschat testen, door de leerling hardop te laten benoemen welk kaartje hij/zij pakt. Daarnaast train je de aandacht en het geheugen.

Lotto voor een klein groepje

Voorbereiding: Kopieer een aantal kernwoord afbeeldingen. De leerlingen moeten wel al de bijbehorende Hebreeuwse letter geleerd hebben. Kopieer ook de bijbehorende letters. Plastificeer alles en knip dan *alleen de letters* uit. Maak een set afbeeldingen en letters voor iedere leerling die mee doet aan het spel (bijv. 5).
Andersom is ook mogelijk, een letterblad met losse afbeeldingen.

Uitvoering.

Schud de letter kaartjes en leg ze op de kop op tafel. Pak om beurten een kaartje en leg het op de juiste afbeelding. Als een leerling twee maal dezelfde letter pakt (dwz die letter is al op een plaatje gelegd) dan wordt deze letter onderop de stapel gelegd en de leerling heeft geen punt in die ronde.

De winnaar is degene die als eerste zijn hele afbeeldingenkaart vol heeft.

Bovenstaand spelletje kan ook als bingo spel gebruikt worden

Omkeerpuzzel

Wat heb je nodig?

1 kartonnen documenten map. Een daarin passend stuk licht gekleurd stevig papier, een aardige tijdschriftafbeelding, plastificeermateriaal, lijm, schaar, dunne viltstift.

Voorbereiding:

Plak de tijdschriftfoto op een stuk lichtgekleurd stevig papier van gelijk formaat.

Verdeel het plaatje op de achterkant in 10 gelijke stukken door lijnen te trekken, schrijf in ieder hokje een Hebreeuwse letter. Plastificeer het geheel en knip het langs de lijnen in 10 stukken. Leg nu de puzzel op de juiste manier tussen de documenten map en trek daarop de hokjes van de puzzel over en plak in de hokjes de afbeelding die met de letter correspondeert.

Schrijf aan de buitenkant van de map een naam die overeenkomt met het gebruikte tijdschriftplaatje en bevestig de puzzelstukken in een hersluitbaar zakje aan de binnenkant van de map. (met een nietje)

Schrijf de spel instructies aan de binnenkant van de map:

1. combineer iedere letter met het juiste plaatje
2. doe de map dicht
3. keer de map heel voorzichtig om (zodat de kaartjes op hun kop liggen) doe de map open en ontdek de..... 'menora' (bijv.)..... je plaatje.

Boter kaas en eieren voor 2 of meer, een hele klas kan in twee teams worden verdeeld.

Uitvoering: Teken een groot b.k.e. spel op het bord. Plak een letter kaart in ieder hokje (met schilderstape of buddies). Om een X of een O op een plek te krijgen moet een leerling de juiste klank van een letter geven, het goede begrip (afbeelding) noemen of Hebreeuwse woord bij de afbeelding noemen.

De winnaar heeft drie OOO's of drie XXX'en op een rij. Heb je geen kaartjes bij de hand teken dan de letters op het bord.

Bordspellen voor 2 of meer

Nodig: Spelbord, vragenkaarten, stiften, dobbelstenen, lamineerapparaat

Voorbereiding:

Bereid verschillende kaarten met vragen voor: Hebreeuwse letters, afbeeldingen van kernwoorden en extra woorden die gelijk klinken en van woordenlijst woorden (uit de mondelinge vocabulaire)

Kinderen kunnen dit zonder hulp spelen met dubbel gevouwen kaarten waarop het antwoord aan de binnenzijde staat. (plaatje/letter)

Gebruik 'joodse' thema's om het spelbord te ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld 'vlieg naar Israël',

Met als startpunt de woonplaats en eindpunt Ben Goerion airport, versierd met plaatjes van Nederland en Israël. Of dek de sjabbattafel, met een lege tafel aan het begin en aan het eind een gedekte tafel met kaarsen en chalot etc.

Uitvoering: Het doel is het eind van het pad te bereiken. Iedere deelnemer gooit om beurten de dobbelsteen en beantwoordt de vraag op de kaart (hoe klinkt deze letter, wat hoort erbij, weet je nog een woord dat begint met.....?). Is het antwoord juist dan mag je zoveel stappen vooruit.

In plaats van het *aantal* ogen op de dobbelsteen kan ook met kleuren gewerkt worden.

Ezelsbruggetjes

Ezelsbruggetjes kunnen helpen om twee letters die op elkaar lijken uit elkaar te houden of om de juiste klank beter te onthouden, bijvoorbeeld: de **tav** heeft een **teen** om te **trappen**.

Er kan ook een heel verhaal omheen gemaakt worden bijvoorbeeld: Er was eens een letter met twee sterke rechte benen, met één bijzondere voet met een enorme TEEN.

Hierbij kan de Tav op het bord worden getekend voorzien van een prachtige teen (die door een gat in de kous naar buiten steekt). Iedere keer als de letter voorkomt hoef je alleen te herinneren aan de teen.

Kinesthetische activiteiten

De meeste leerlingen leren het beste als het materiaal op verschillende manieren wordt aangeboden, naast verbaal en visueel dus ook tactiel.

Er zijn een aantal technieken om de klas en de lessen nog levendiger te maken, want hoe minder verveling hoe beter de kinderen opletten.

1. Knip grote letters uit van schuurpapier (gebruik hiervoor een oude schaar, want deze is hierna niet meer bruikbaar voor gewoon papier of stof).
Doe de letters in een zak en laat de kinderen er 1 voor 1 een letter uit pakken en zonder te kijken, dus alleen door voelen zeggen welke klank het is.
2. Geef ieder kind een leitje en een griffel. Laat de toonplaat zien, zeg de klank waarmee het begrip begint en laat de kinderen de letter na tekenen. Eerst in de lucht en dan op het leitje. Laat dan de kinderen het leitje ophouden zodat je kunt zien of het klopt. Uitvegen voor de volgende letter. Kan ook een voor een voor de klas met het white board.
3. Laat leerlingen in tweetallen werken en de letters met de vinger bij elkaar op de rug tekenen. De gene op wiens rug getekend wordt, moet raden naar de klank. Is het juist dan wisselen. De leerlingen kunnen letters uit hun eigen letterbakje kiezen.
4. Leerlingen kunnen voor elkaar de letters vormen door hun hele lijf te gebruiken en in de vorm van een letter te buigen. De anderen moeten dan raden welke letter het is.
5. Is er een berg zand of een zandbak in de buurt dan kun je ook letters tekenen in het zand. Het zand moet wel een beetje vochtig zijn omdat anders de letters weer inzakken. Kan ook binnenshuis met een dienblad waarop vogelzand of een laagje bloem is gestrooid.
6. Spuit scheerschuim (of slagroom) op de tafel en laat de leerlingen hier opgegeven letters in tekenen
7. Schrijf met stoepkrijt of waterverf buiten de letters op de stoep. Geef een klank of een kernwoord en laat de leerlingen de bijbehorende letter opzoeken en erbij gaan staan, is het goed dan de volgende letter.
8. Bak koekjes in de vorm van de verschillende letters. Zelf vormen van rolletjes deeg! Of laat de kinderen tekenen in een laagje vla op een bord, als de letter juist is (checken) dan mogen ze hun vinger aflikken.
9. Er zijn alef-bet koekjes vormen te koop (alle 22 letters in pot). De leerlingen kunnen hiermee letters uitdrukken in ontbijtkoek of cake. Na afloop om de beurt de klank van een letter zeggen en de letter dan opeten.
Bij het bakken van koekjes kunnen de vormen natuurlijk ook gebruikt worden.
10. Laat de leerlingen letters vormen van een plastisch materiaal, zoals klei, plasticine(kleuterklei) of zout brooddeeg.
11. Om de verbale instructie te ondersteunen is het handig om de te benoemen voorwerpen in de klas bij de hand te hebben. Breng bijvoorbeeld sjabbat kaarsen/kandelaars mee, of een doos matsot, of een talliet of een tshedakabusje. Deze zaken zijn te vinden in de verschillende leskisten.
12. Wanneer er dierennamen voorkomen in de woordenlijst behorend bij een klank kunnen de kinderen zelf hun knuffeldieren meebrengen. Laat ze de voorwerpen aanraken en benoemen, hierdoor zullen ze gemakkelijker de klank van de woorden onthouden.

Letterstijlen.

In de hele tekst worden maximaal twee letterstijlen gebruikt. De sidoer letter(Davka Frank Ruhl) en de gestileerde letter.

De eerste stijl hebben de leerlingen nodig om de letters ook in de sidoer te kunnen herkennen, de gestileerde stijl helpt ze om de basale vorm van de Hebreeuwse letters te leren kennen.

Evaluatie.

Het beoordelen maakt een belangrijk deel uit van het lesgeven. Het geeft de docent feedback op de gegeven instructie en laat daarnaast zien hoe ver de individuele leerling is gevorderd en welke onderdelen eventueel nog extra aandacht behoeven.

Hoe kun je beoordelen?

1. op letterproductie: Laat de leerlingen het kernplaatje zien en vraag ze klank van de letter waarmee het begrip begint te noemen. Als ze denken dat er twee letters zijn dan noemen ze beide klanken.
 2. Letterherkenning: omcirkel de letter die bij het plaatje hoort. (werkbladen)
 3. Woordenschat: noem een woord en laat de leerling het juiste plaatje aanwijzen of het woord in het Nederlands zeggen; of toon een plaatje en laat de leerling het juiste woord zeggen. Hoeveel heeft hij/zij goed?
- 8 plaatjes per keer is voldoende!

Het opslaan en verwerken van de toetsgegevens.

Als de hele klas de drie toetsen heeft gedaan noteer dan de resultaten op een overzichtsblad.

Het is belangrijk om de volgende zaken in het oog te houden:

Het belangrijkste is dat de leerlingen in staat zijn om de klank van de letter te koppelen aan het juiste begrip.

Uit de toets kan naar voren komen dat er nog letters worden verward, ook al zijn ze ver van elkaar gespreid aangeleerd, neem dan aan het eind van het jaar de tijd om ze nog eens te herhalen en duidelijk op de verschillen in te gaan. Dit kan verschillen per individuele leerling.

Begin bij dit herhalen met 1 van de twee letters en oefen deze net zo lang tot de leerling de letter duidelijk herkent, begin dan pas aan de erop gelijkende letter.

Gebruik steeds de aangereikte ezelsbruggetjes. Soms heeft een leerling zelf een handig bruggetje, hiervan kan dan gebruik gemaakt worden, omdat iets wat zelf bedacht is vaak beter onthouden wordt dan een aangereikte mogelijkheid. Hier kan ook de hyperletter worden ingezet, om in te kleuren of te beplakken waardoor de leerling de letter beter onthoudt!

Als een kind de klanken van de letters en/of de woordenschat nog niet voldoende beheerst aan het einde van kita bet is dat geen reden tot ongerustheid, alle woorden worden in de vervolgmethode uitgebreid herhaald voordat er daadwerkelijk geschreven gaat worden en ook dan leren sommige kinderen de woorden pas als ze deze daadwerkelijk gaan opschrijven. Maar daarvoor moeten ze wel eerst de letters en hun klank geleerd hebben!

Kadima!!